

Backens skola
Backvägen 8
820 75 Harmånger

2010-11-26

Dnr 43-2010:1413

Fröstuna skola
Fröstengatan 3
820 76 Jättedal

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Backens skola och Fröstuna skola
i Nordanstigs kommun

2010-11-26

Rektorn vid Backens och Fröstuna skolor

Backvägen 8

820 75 Harmånger

Tillsyn i Backens och Fröstuna skolor

Förskoleklass och grundskola årskurs 1-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Backens och Fröstuna skolor och Norðanstigs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att Backens och Fröstuna skolor inte ger alla elever tillräckliga förutsättningar att nå målen. Resultaten på de nationella ämnesproven indikerar att måluppfyllelsen behöver förbättras i såväl årskurs 3 som i årskurs 5 och 9. Särskilt anmärkningsvärt är de stora könsskillnaderna i resultaten där bara 65 procent av pojkarna i årskurs 9 når fullständigt slutbetyg i jämförelse med rikets 77 procent. När det gäller behörighet till nationellt program uppnår 69 procent av Backens pojkar detta i jämförelse med rikets 87 procent. Flickornas resultat ligger i nivå med rikets.

Könsskillnaderna i resultaten var ett förbättringsområde redan vid Skolinspektionens tillsyn 2005. Trots detta görs ingen systematisk analys eller uppföljning av elevernas resultat eller vad skolorna behöver göra för att kunna arbeta mot bättre måluppfyllelse. Meritvärdet år 2009 låg på 204, vilket är en positiv utveckling i jämförelse med tidigare år då värdet under flera års tid legat på 193-194. Vid faktagranskningen framförde rektorn att en bidragande orsak till ökningen av meritvärdet är att elever och föräldrar på olika sätt gjorts mer medvetna om målen.

Vid samtal med rektorn har framkommit att både rektorn och många lärare har en väldigt splittrad arbetssituation där de pendlar mellan flera skolor. För rektors del innebär ansvaret för både Backens och Fröstuna skolor svårigheter att klara av sitt pedagogiska utvecklingsuppdrag. Detta sagt mot bakgrund av den pressade arbetssituation som den förestående nedläggningen av Backens skola medför.

Vid tillsynen har inspektörerna sett flera goda exempel på undervisning som präglas av lust att lära, god individanpassning och hög tillit till eleverna. Men tillsynen har också visat på motsatsen. Elevsamtal och observationer visar att undervisningens kvalitet varierar mellan olika lärare, lektioner och ämnen. Mot bakgrund av att lärarna i Backens skola och Fröstuna skola behöver arbeta för en högre måluppfyllelse är det angeläget att undervisningen i högre grad anpassas till elevernas olika behov och förutsättningar. Undervisningen ska stimulera eleverna att använda och utveckla hela sin förmåga. Skolinspektionen bedömer också att lärarna på Backens skola i högre grad behöver samverka mellan ämnena för att kunna skapa sammanhang i utbildningen.

I Backens och Fröstuna skolor finns flera elever med annat modersmål än svenska, varav några är nyanlända. Trots detta ges eleverna inga möjligheter till varken modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet. Möjligheterna till att få undervisning i svenska som andraspråk är också mycket bristfällig. Detta är något som Skolinspektionen ser mycket allvarligt på och som påpekades som ett förbättringsområde redan vid förra inspektionen 2005.

Lärare i både Backens och Fröstuna skolor uppger att de har svårigheter att ge alla elever det stöd de behöver, vilket också bekräftas av samtal och intervjuer med elever. Endast de elever som har stora behov av särskilt stöd kan få det tillgodosett. Det sker då med hjälp av speciallärare och oftast enskilt eller i liten grupp utanför klassen.

Tillsynen visar att kränkningar förekommer i både Backens skola och Fröstuna skola, vilket Skolinspektionen ser mycket allvarligt på. Rektorn och lärarna har vidtagit åtgärder för att försöka komma tillrätta med problemen. Bland annat pågår ett värdegrundsarbete i Backens skola med hjälp av återkommande diskussionsgrupper. I Fröstuna skola är språkbruket ett uppmärksammat utvecklingsområde som enligt arbetsplanen regelbundet tas upp på klassråd, elevråd och under utvecklingssamtalen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Backens och Fröstuna skolor identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Måluppfyllelsen i samtliga ämnen är inte tillräckligt hög i Backens och Fröstuna skolor. I Fröstuna skola behöver kunskapsresultaten förbättras särskilt i matematik och engelska (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan; Kursplanerna).
- Rektorn tar inte i sitt dagliga arbete tillräckligt ansvar för den pedagogiska verksamheten i Backens och Fröstuna skolor (2 kap. 2 § skollagen; Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- I Backens och i Fröstuna skolor har inte all pedagogisk personal utbildning för den undervisning de bedriver (2 kap. 3 § skollagen).
- Rektorn säkerställer inte att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller grundskoleförordningens krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna i Backens och Fröstuna skolor (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att resultaten i Backens och Fröstuna skolor utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § skollagen; Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling; Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn säkerställer inte att lärarna i Backens skola arbetar med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande i tillräckligt hög grad (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning; Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Rektorn säkerställer inte att lärarna i Backens skola samverkar med varandra i tillräcklig grad så att eleverna ges möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Rektorn och lärarna i Backens skola arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och utformning (4 kap. 2 § skollagen; Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

- Rektorn säkerställer inte att det på Backens och Fröstuna skolor finns gemensamma ordningsregler som är förankrade, efterlevs och är anpassade efter skolans förhållanden (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen).
- Rektorn säkerställer inte att relationerna mellan eleverna i Backens skola och i Fröstuna skola bygger på respekt och ömsesidigt förtroende. För Fröstuna skola gäller detta också relationerna mellan elever och lärare (1 kap. 2 § skollagen; Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande; Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer; Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Rektorn säkerställer inte att arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling är förankrat bland eleverna i Backens och Fröstuna skolor. Inte heller att det dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (14 a 8 § skollagen; 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Rektorn säkerställer inte att eleverna i Backens och Fröstuna skolor erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarna (2 kap. 9-10 §§ grundskoleförordningen; 2 kap. 18 § grundskoleförordningen).
- Rektorn säkerställer inte att eleverna i Backens och Fröstuna skolor erbjuds undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- De åtgärdsprogram som upprättas i Backens och Fröstuna skolor är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektorn säkerställer inte att studiehandledning på modersmålet ges till alla elever som behöver det i Backens och Fröstuna skolor (5 kap. 2-3 §§ grundskoleförordningen).
- Rektorn säkerställer inte att särskilt stöd ges till alla elever som har svårigheter i skolarbetet i Backens och Fröstuna skolor (4 kap. 1 § andra stycket skollagen; 5 kap. 4-5 §§ grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-3.

Rektor och Nordanstigs kommun har ansvar för att Backens och Fröstuna skolors brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Nordanstigs kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Nordanstigs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Lena Lindegren och utredare Ing-Marie Littmann deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Eva Lantéli

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolorna
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Backens skola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Fröstuna skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nordanstigs kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Backens skola den 27 oktober och Fröstuna skola den 28 oktober.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Backens och Fröstuna skolor, dels den information som samlats in under besöket. I Backens och Fröstuna skolor intervjuades rektorn. Samtal fördes också med personal och elever. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolorna

Tabell 1. Antal elever på Backens och Fröstuna skolor

Backens skola	Antal elever
Grundskoleklass	115
Fröstuna skola	
Förskoleklass	12
Grundskoleklass	35

Källa: Skolans uppgifter, oktober 2010

Backens skola är belägen i Harmånger, några mil norr om Hudiksvall. Upptagningsområdet är stort varför många elever åker skolskjuts till skolan. Från och med hösten 2010 finns enbart årskurs 8 och 9 i Backens skola, eftersom ett beslut fattats i kommunen att lägga ner skolan efter vårterminen 2011. Även ett par elever i årskurs 7 finns på skolan och läser tillsammans med årskurs 8, men enligt läroplanen för årskurs 7.

Fröstuna skola är en F-6-skola som ligger i Jättendal, också det några mil från Hudiksvall. På skolan finns en förskoleklass, år 1-3 och 4-6. Alla elever arbetar delvis åldersblandat och delvis årskursvis. Även en förskola finns inrymd i lokalerna liksom ett fritidshem. Det finns elever som bor i närheten av skolan, men de flesta eleverna åker skolskjuts.

Backens och Fröstuna skolor har sedan ett år tillbaka en gemensam rektor. Till sin hjälp har rektorn en arbetslagsledare på Backens skola som ansvarar för kommunikationen när rektor är frånvarande. På Fröstuna skola finns ingen uttalad arbetslagsledare. Rektor träffar all personal på respektive skola minst en gång varje månad.

Tillsynen innefattar förskoleklassen och grundskolan. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg beskrivs i en separat rapport.

Tillsynsprotokoll för Backens skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen i samtliga ämnen är inte tillräckligt hög i Backens skola.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan.
Kursplanerna

Motivering:

De redovisade kunskapsresultaten för Backens skola visar på stora könsskillnader, något som påpekades redan vid den förra inspektionen 2005. Enligt Skolverkets statistik för 2009 var andelen elever i årskurs 9 som nådde målen i alla ämnen 74 procent, vilket är en svag förbättring sett över en femårsperiod. Men endast 65 procent av pojkarna nådde målen i alla ämnen att jämföras med rikets 77 procent, medan motsvarande siffra för flickorna var 83 procent, vilket ligger i nivå med riket. När det gäller behörighet till nationellt program har resultatet för både pojkar och flickor legat stabilt på 80 procent de senaste fem åren.

Delar man upp resultatet per kön framkommer dock att endast 69 procent av pojkarna är behöriga till ett nationellt program, vilket kan jämföras med ett riksgenomsnitt på 87 procent. Andelen flickor som är behöriga till nationellt program är 89 procent, vilket ligger i nivå med riket. Vidare framkommer att andelen pojkar som har G i slöjd är betydligt högre än i jämförelse med riket och att motsvarande skillnad återfinns på VG-nivån där andelen pojkar som når VG är betydligt lägre i jämförelse med riket. För flickorna ligger betygsnivåerna i slöjd på samma nivå som för riket.

Det genomsnittliga meritvärdet 2009 var 204 poäng, vilket är en höjning i jämförelse med de senaste fem åren då meritvärdet legat på mellan 191-194 poäng. För 2010 års genomsnittliga meritvärde saknade skolan statistik. I matematik är det 54 procent av eleverna som har högre betyg än resultatet på nationella proven, vilket ligger betydligt högre än i jämförelse med riket (21 procent). Skolinspektionen kan konstatera att ingen analys görs av elevernas kunskapsresultat, vilket innebär att underlag saknas för hur resultaten kan förbättras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte tillräckligt ansvar för den pedagogiska verksamheten.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen
Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Sedan ett år tillbaka är rektorn ansvarig för både Backens skola och Fröstuna skola. Det innebär att hon inte alltid är på plats och rektorn uppger i samtal att hon inte i tillräcklig utsträckning har tid att vara ute i verksamheten. Två gemensamma mötestillfällen finns varje vecka, men då många lärare delar sin tjänst mellan flera skolor försvårar det möjligheterna att träffas. Lärarna bekräftar också att rektorn sällan syns ute i verksamheten liksom bristen på strukturerade pedagogiska samtal. Skolinspektionen bedömer att det är viktigt att rektorn i sitt dagliga arbete håller sig förtrogen med verksamheten och att hon tar ett större ansvar för att driva den pedagogiska utvecklingen framåt mot ökad måluppfyllelse.

Bedömning:

I Backens skola har inte all pedagogisk personal utbildning för den undervisning de bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § skollagen

Motivering:

Enligt uppgift från rektorn och lärare framkommer att flera lärare på Backens skola saknar utbildning i ämnen de undervisar i. På skolan finns i dagsläget lärare som undervisar i teknik, svenska och tyska trots att de saknar utbildning i dessa ämnen. Skolinspektionen bedömer att rektorn vid såväl tjänstefördelning som rekrytering behöver sträva efter att öka andelen lärare med ämneskompetens för den undervisning de bedriver.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller grundskoleförordningens krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Backens skola upprättas individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalet. De individuella utvecklingsplanerna och de skriftliga omdömena som utgör underlag till dessa är dock av skiftande kvalitet. Tillsynen visar att de individuella utvecklingsplanerna har brister då de saknar en tydlig koppling till målen i varje ämne. Inte heller finns de insatser beskrivna som skolan behöver göra för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Arbetet med omdömen och individuella utvecklingsplaner behöver därför förbättras.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen
Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling
Lpo 94 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

I samtal med rektorn och lärare framkommer stora brister i hur resultat och verksamhet utvärderas och följs upp. I kvalitetsredovisningen saknas en tydlig koppling mellan angivna mål, bedömningar och åtgärder vilket indikerar ett bristande systematiskt arbetssätt. Vidare framkommer i samtal med rektor och lärare att de inte har någon förklaring till exempelvis påtalade könsskillnader i resultaten eller varför det är en stor skillnad mellan slutbetyget i matematik i årkurs 9 i jämförelse med resultaten på det nationella provet. Lärarna menar att ambitionen kan finnas att genomföra förbättringar,

men att det arbetet ofta rinner ut i sanden när vardagen gör sig påmind. Skolinspektionen bedömer att Backens skola behöver utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete som kan bidra till ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att lärarna på Backens skola arbetar med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande i tillräckligt hög grad.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning
Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Tillsynen visar att undervisningen inte i tillräckligt hög grad är organiserad och utformad på ett sätt så att alla elever kan få den hjälp de behöver. Rektor uppger att undervisningen på Backens skola är ganska läromedelsstyrd, även om variationer förekommer mellan lärarna. Det är också något som bekräftas av eleverna. Vidare framkommer i samtal med både elever och lärare att inte alla elever får den hjälp de behöver.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att lärarna på Backens skola samverkar med varandra i tillräcklig grad så att eleverna ges möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

I samtal med lärare och elever framkommer att lärarna i väldigt liten utsträckning planerar arbetet tillsammans eller arbetar över ämnesgränserna. Lärarna menar att ett organiserat samarbete är svårt eftersom många av dem pendlar mellan flera skolor. Eleverna menar att mindre projekt som inbegriper flera ämnen än ett kan förekomma, men aldrig ämnesövergripande projekt på ett mer strukturerat sätt.

Bedömning:

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över undervisningens innehåll och utformning.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Tillsynen visar att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och form är begränsad. Eleverna uppger i samtal att de inte kan påverka särskilt mycket i skolan, vilket också bekräftas av lärarna. Elevråd finns, men eleverna menar att det sällan ges utrymme för elevrådsrepresentanterna att informera i klasserna. Lärarna menar att de försöker göra eleverna mer delaktiga, men att de inte riktigt lyckats. De är samtidigt medvetna om att elevernas delaktighet och inflytande är ett förbättringsområde som påpekades redan vid den förra inspektionen 2005.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att det finns gemensamma ordningsregler som är förankrade, efterlevs och är anpassade efter skolans förhållanden.

Författningsstöd:

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Motivering:

Det finns ordningsregler på Backens skola som elever och lärare känner till. Trots det menar både lärare och elever att ordningsreglerna inte efterlevs. Eleverna menar vidare att lärarnas förhållningssätt varierar och att olika regler gäller för olika lärare

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att relationerna mellan elever bygger på respekt och ömsesidigt förtroende.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

I samtal med rektorn och lärarna framkommer att det finns elever på skolan som utsätts för kränkande behandling. För att komma tillrätta med problemen har skolan startat ett värdegrundsarbete under hösten där elever och lärare regelbundet träffas i mindre diskussionsgrupper. Kamratstödjare finns sedan tidigare i alla klasser. Enligt rektorn och lärarna finns gemensamma ordningsregler på skolan, men samtal med elever visar att de inte är etablerade eller kända av alla elever. Eleverna menar vidare att lärarna har olika förhållningssätt och att inte alla lärare är aktiva i arbetet med att skapa en trygg studiemiljö.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling är förankrat bland eleverna. Inte heller att det dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen;

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Tillsynen visar att det i Backens skola saknas en plan mot kränkande behandling som är etablerad och förankrad hos personal och elever och som uppfyller författningens krav. Den handlingsplan mot mobbning och rasism som finns på skolan, och som Skolinspektionen tagit del av, uppfyller inte de krav som enligt författningarna ställs på en plan mot kränkande behandling. Planen innehåller inte några konkreta mål för och beskrivningar av insatser som ska genomföras under året för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt en ansvarsfördelning för detta. Inte heller redovisas hur eleverna varit delaktiga i arbetet med att ta fram planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att eleverna erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap 9-10 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I Backens skola finns flera elever som har annat modersmål än svenska. Trots detta anordnas ingen modersmålsundervisning. Rektorn uppger i samtal att hon inte har tagit reda på huruvida det i kommunen finns flera elever som talar samma modersmål och saknar därmed underlag för att fatta beslut om modersmålsundervisning ska anordnas.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att eleverna erbjuds undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Vid Backens skola finns elever som bedöms vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk och som inte får detta. Av samtal med rektorn och lärare framgår att lärare med denna kompetens saknas på skolan, vilket också medfört diskussioner om hur lärarna ska sätta betyg i svenska för de elever som inte har svenska som modersmål. Enligt författningarna är skolan skyldig att anordna undervisning i svenska som andraspråk för de elever som har ett annat modersmål än svenska och som behöver det.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

De åtgärdsprogram som upprättas på Backens skola är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Backens skola uppger rektorn och lärarna att åtgärdsprogram upprättas för alla elever i behov av särskilt stöd. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller dock inte författningarnas krav. De åtgärder som föreslås är ofta otydliga och inte kopplade till kursplanernas mål. Inte heller framgår det hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att studiehandledning på modersmålet ges till alla elever som behöver det.

Författningsstöd:

5 kap. 2-3 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Trots att det i Backens skola finns elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål, erbjuder skolan detta endast i mycket begränsad omfattning. Eftersom studiehandledning på modersmålet är en form av särskilt stöd är det rektorns skyldighet att tillse att detta ges till de elever som behöver det. Mot bakgrund av att skolan behöver förbättra kunskapsresultaten i relation till de nationella målen i kursplanerna är det nödvändigt att se till att alla elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål får detta.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att särskilt stöd ges till alla elever på Backens skola som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket skollagen
5 kap. 4-5 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I samtal med lärarna framkommer att det finns elever som har behov att få stöd i olika ämnen, men som inte kan få det. Eleverna bekräftar detta och menar att det bara är de som är väldigt svaga som kan få stöd och att övriga får klara sig så gott det går. Mot bakgrund av att måluppfyllelsen i Backens skola behöver förbättras är det av stor vikt att elevernas behov av stöd blir tillgodosett.

Tillsynsprotokoll för Fröstuna skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen i samtliga ämnen är inte tillräckligt hög i Fröstuna skola.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan.

Kursplanerna

Motivering:

Enligt information från skolan finns det elever i årkurs 3 på som på de nationella ämnesproven 2009 inte når målen i svenska och matematik. Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5 från 2009 visar att 75 procent av eleverna når målen i engelska medan 88 procent når målen i matematik. I svenska klarade alla elever målen. Resultaten på de nationella ämnesproven ger således en indikation på att elevernas kunskapsresultat måste förbättras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte tillräckligt ansvar för den pedagogiska verksamheten.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Vid samtal med rektorn, lärare och elever framkommer att rektorn sällan besöker Fröstuna skola. Rektorn försöker vara på plats en dag i veckan, vilket hon själv menar är för lite för att kunna genomföra sitt uppdrag tillfredsställande. Huvuddelen av det pedagogiska utvecklingsarbetet liksom elevvård inklusive fördelning av stöd, sköter emellertid lärarna själva vid diskussioner och möten där ingen skolledare deltar. Skol-

inspektionen bedömer att det är viktigt att rektorn i sitt dagliga arbete håller sig förtrogen med verksamheten och att hon tar ett större ansvar för ledningen av den pedagogiska verksamheten på skolan.

Bedömning:

I Fröstuna skola har inte all pedagogisk personal utbildning för den undervisning de bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § skollagen

Motivering:

Enligt uppgifter från skolans rektor och lärare finns det lärare på skolan som undervisar elever i bild och musik utan att ha utbildning för dessa ämnen. I årskurs 6 får eleverna dock undervisning i de aktuella ämnena genom att åka till Backens skola och få undervisning av lärare med behörighet i ämnet. Skolinspektionen bedömer att rektorn vid såväl tjänstefördelning som rekrytering behöver sträva efter att öka andelen lärare med rätt ämneskompetens för den undervisning de bedriver.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller grundskoleförordningens krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samtal med lärare framkommer att Fröstuna skola saknar gemensamma rutiner kring arbetet med elevernas individuella utvecklingsplaner. En lärare har varit på utbildning om individuella utvecklingsplaner men skolans arbete med omdömen och individuella utvecklingsplaner har genomförts utan att resultera i gemensamma utgångspunkter och arbetssätt. De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av har en tydlig och bra koppling till kursplanernas mål, men behöver förtydligas vad gäller skolans åtgärder för att eleverna ska kunna utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen
Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling
Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att Fröstuna skolas verksamhet och resultat inte följs upp, diskuteras eller utvärderas i tillräckligt stor utsträckning. Rektorn medger i samtal att det systematiska kvalitetsarbetet är ett förbättringsområde vilket också bekräftas av lärarna. Enligt lärarna förekommer diskussioner då och då utan att egentligen leda någon vart. Rektor bekräftar att diskussioner förekommer, men att det endast sker i samband med konkret uppkomna behov som behöver lösas. Skolinspektionen bedömer att Fröstuna skola behöver utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till ökad måluppfyllelse.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att det finns gemensamma ordningsregler som är förankrade, efterlevs och är anpassade efter skolans förhållanden.

Författningsstöd:

6 kap, 8 b § grundskoleförordningen

Motivering:

På Fröstuna skola finns ordningsregler som är kända och etablerade bland eleverna. Trots det framkommer i samtal med elever och lärare att ordningsreglerna inte efterlevs av alla elever. Man pratar mycket om dem i klasserna säger lärarna, men de efterlevs inte. I samtal med eleverna framkommer dessutom uppfattningar om att lärarnas förhållningssätt varierar och att olika regler gäller för olika lärare.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att relationerna mellan elever och lärare och elever/elever bygger på respekt och ömsesidigt förtroende.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Trots att Fröstuna enligt rektor och lärare har ett värdegrundsarbete förekommer kränkningar mellan elever och mellan elever och lärare. I samtal med lärare och elever framkommer att kränkningarna framför allt yttrar sig i hårt språk mellan elever, men också där elever använder hårt språk mot sina lärare.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling är förankrat bland eleverna. Inte heller att det dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen; 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Tillsynen visar att det på Fröstuna skola saknas en plan mot kränkande behandling som är etablerad och förankrad hos personal och elever och som uppfyller författningens krav. Det finns en plan, benämnd likabehandlingsplan, som ligger som bilaga till skolans arbetsplan. Dock innehåller den inga konkreta åtgärder som svarar mot identifierade brister i Fröstuna skola. Elever som inspektörerna samtalat med känner heller inte till den aktuella planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att eleverna erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 9-10 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

På Fröstuna skola finns flera elever med annat modersmål än svenska. Trots detta har inte skolan erbjudit någon modersmålsundervisning. Rektorn uppger i samtal att hon inte har tagit reda på huruvida det i kommunen finns flera elever som talar samma modersmål och saknar därmed underlag för att fatta beslut om modersmålsundervisning ska anordnas.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att eleverna erbjuds undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Vid Fröstuna skola finns elever som bedöms vara i behov av undervisning i svenska som andraspråk och som inte får detta. Av dokument som Skolinspektionen tagit del av och samtal med rektorn framgår att elever kan få viss undervisning i svenska som andraspråk i samband med stöd som ges av en speciallärare. Hon saknar dock utbildning i svenska som andraspråk. Enligt författningarna är skolan skyldig att anordna undervisning i svenska som andraspråk för de elever som har ett annat modersmål än svenska och som behöver det.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

De åtgärdsprogram som upprättas på Fröstuna skola är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

På Fröstuna skola uppger rektorn och lärarna att åtgärdsprogram upprättas för alla elever i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av några åtgärdsprogram på skolan och finner att det inte alltid tydligt framgår hur elevens behov ska tillgodoses eller vilka åtgärder skolan behöver vidta i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål. Hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas framgår inte alltid heller.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att studiehandledning på modersmålet ges till alla elever som behöver det.

Författningsstöd:

5 kap. 2-3 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Trots att det i Fröstuna skola finns elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål, erbjuder skolan detta endast i mycket begränsad omfattning. Eftersom studiehandledning på modersmålet är en form av särskilt stöd är det rektorns skyldighet att tillse att detta ges till de elever som behöver det. Mot bakgrund av att skolan behöver förbättra kunskapsresultaten i relation till de nationella målen i kursplanerna är det nödvändigt att se till att alla elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål får detta.

Bedömning:

Rektorn säkerställer inte att särskilt stöd ges till alla elever på Fröstuna skola som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket skollagen

5 kap. 4-5 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

I samtal med lärare och elever framkommer att det finns elever som är i behov av särskilt stöd men som inte får detta tillgodosett. Lärarna menar att de barn som inte har svenska som modersmål skulle behöva mer stöd än vad lärarna har möjlighet att ge i klassrummet. Även om de försöker anpassa undervisningen finns inte möjligheter att ge det stöd som dessa elever skulle behöva. I samtal med eleverna framkommer att det finns flera elever som behöver extra mycket hjälp och att även eleverna försöker hjälpa till när de kan.